

Presse og Information

Den Europæiske Unions Domstol
PRESSEMEDDELELSE NR. 141/20
Luxembourg den 19. november 2020

Dom i sag C-663/18
BS og CA mod Ministère public og
Conseil national de l'ordre des pharmaciens

En medlemsstat kan ikke forbyde markedsføring af cannabidiol (CBD), der lovligt fremstilles i en anden medlemsstat, når det udvindes af hele cannabis sativa-planten og ikke kun af dens fibre og frø

Forbuddet kan imidlertid være begrundet i hensynet til beskyttelse af den offentlige sundhed, men må ikke gå ud over, hvad der er nødvendigt for at opnå dette formål

BS og CA er de forhenværende direktører for et selskab, hvis formål er markedsføring og distribution af en elektronisk cigaret til olie af cannabidiol (herefter CBD), et molekyle, der findes i hamp (eller cannabis sativa), og som hører til familien af cannabinoider. I det foreliggende tilfælde blev CBD fremstillet i Den Tjekkiske Republik af lovligt dyrkede hampeplanter, idet hele planten blev anvendt, herunder blade og blomster. Det blev efterfølgende importeret til Frankrig, hvor det blev fyldt på patroner til elektroniske cigaretter.

Der blev indledt en straffesag mod BS og CA, idet det i henhold til fransk lovgivning¹ kun er hampefibre og frø, der kan anvendes kommercielt. BS og CA blev idømt 18 og 15 måneders betinget fængsel samt en bøde på 10 000 EUR ved tribunal correctionnel de Marseille (retten i første instans i straffesager i Marseille, Frankrig), hvorefter de iværksatte appel til cour d'appel d'Aix-en-Provence (appeldomstolen i Aix-en-Provence, Frankrig). Denne ret var i tvivl om, hvorvidt den franske lovgivning, der forbyder markedsføring af CBD, der lovligt fremstilles i en anden medlemsstat, når det udvindes af hele cannabis sativa-planten og ikke kun af dens fibre og frø, var forenelig med EU-retten.

Domstolen fastslog i sin dom af dags dato, at EU-retten, navnlig bestemmelserne om de frie varebevægelser, var til hinder for en national lovgivning som den i hovedsagen omhandlede.

Indledningsvis udtalte Domstolen sig om, hvilke retsregler der fandt anvendelse på den omhandlede situation.

I denne henseende udelukkede Domstolen anvendelsen af forordningerne vedrørende den fælles landbrugspolitik². Disse afledte retsakter finder således alene anvendelse på de »landbrugsprodukter«, der er opført i bilag I til traktaterne. Imidlertid kan CBD, der udvindes af hele cannabis sativa-planten, ikke anses for et landbrugsprodukt i modsætning til f.eks. rå hamp. Det er derfor ikke omfattet af disse forordningers anvendelsesområde.

Domstolen bemærkede derimod, at bestemmelserne om de frie varebevægelser inden for Unionen (artikel 34 TEUF og 36 TEUF) fandt anvendelse, eftersom det i hovedsagen omhandlede CBD ikke kunne anses for et »narkotisk middel«. For at nå til denne konklusion bemærkede Domstolen først,

¹ Bekendtgørelse af 22.8.1990 om anvendelsen af artikel R. 5132-86 i lov om offentlig sundhed for så vidt angår cannabis (JORF af 4.10.1990, s. 12041), som fortolket ved justitsministeriets cirkulære af 23.7.2018 om den retlige ordning, der finder anvendelse på etableringer, der udbyder cannabisprodukter til salg til offentligheden (coffee shops).

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1307/2013 af 17.12.2013 om fastsættelse af regler for direkte betalinger til landbrugere under støtteordninger inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 637/2008 og Rådets forordning (EF) nr. 73/2009 (EUT 2013, L 347, p. 608), Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 af 17.12.2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007 (EUT 2013, L 347, p. 671).

at personer, der markedsfører narkotiske midler, ikke kan påberåbe sig, at den frie bevægelighed finder anvendelse, eftersom en sådan markedsføring er forbudt i samtlige medlemsstater, bortset fra et strengt kontrolleret salg med henblik på en anvendelse til medicinske eller videnskabelige formål.

Domstolen bemærkede dernæst, at EU-retten³ med henblik på at definere begreberne »narkotika« eller »narkotiske midler« bl.a. henviser til to FN-konventioner: konventionen om psykotrope stoffer⁴ og enkeltkonventionen om narkotiske midler⁵. CBD er imidlertid ikke nævnt i den første konvention, og selv om en ordlydsfortolkning af den anden konvention ganske vist kan føre til at klassificere CBD som narkotisk middel i dets egenskab af et ekstrakt af cannabis, er en sådan fortolkning i strid med denne konventions generelle ånd og formål om at beskytte »menneskets fysiske og moralske sundhed«. Domstolen bemærkede, at på videnskabens nuværende udviklingstrin, som det var nødvendigt at tage hensyn til, syntes den omhandlede CBD, til forskel fra tetrahydrocannabinol (almindeligvis benævnt THC), der er en anden cannabinoid fra hamp, hverken at have psykotrope virkninger eller skadelige virkninger på menneskers sundhed.

Derefter fastslog Domstolen, at bestemmelserne om de frie varebevægelser var til hinder for en national lovgivning som den i hovedsagen omhandlede. Forbuddet mod markedsføring af CBD udgør således en foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ indførselsrestriktion, som er forbudt i medfør af artikel 34 TEUF. Domstolen præciserede ikke desto mindre, at denne lovgivning kunne begrundes i et af de almene hensyn, der er opregnet i artikel 36 TEUF, såsom formålet om beskyttelse af den offentlige sundhed, som Den Franske Republik havde påberåbt sig, forudsat at denne lovgivning var egnet til at sikre opfyldelsen af det nævnte formål og ikke gik ud over, hvad der var nødvendigt for at opnå dette. Selv om denne vurdering tilkom den nationale ret, gav Domstolen to retningslinjer i denne henseende. For det første bemærkede Domstolen, at forbuddet mod markedsføring ikke ramte syntetisk CBD, der angiveligt har de samme egenskaber som det omhandlede CBD, og som derfor kan anvendes som erstatning for dette. Hvis denne omstændighed skulle vise sig at foreligge, ville det kunne indikere, at den franske lovgivning ikke var egnet til på en sammenhængende og systematisk måde at opnå formålet om beskyttelse af den offentlige sundhed. For det andet anerkendte Domstolen, at Frankrig ganske vist ikke var forpligtet til at godtgøre, at CBD er lige så farligt som visse narkotiske midler. **Den nationale ret skal imidlertid vurdere de foreliggende videnskabelige data for at sikre sig, at den påståede reelle risiko for den offentlige sundhed ikke synes at være støttet på rent hypotetiske overvejelser. Et forbud mod markedsføring af CBD, som i øvrigt udgør den mest restriktive hindring for samhandelen med produkter, der lovligt fremstilles og markedsføres i andre medlemsstater, kan kun vedtages, såfremt denne risiko forekommer tilstrækkeligt godtgjort.**

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retstvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Billeder fra domsafsigelsen er tilgængelige via »[Europe by Satellite](#)« ☎ (+32) 2 2964106

³ Henvisning, der bl.a. foretages i artikel 1, stk. 1, litra a), i Rådets rammeafgørelse 2004/757/RIA af 25.10.2004 om fastsættelse af mindsteregler for gerningsindholdet i strafbare handlinger i forbindelse med ulovlig narkotikahandel og straffene herfor (EUT 2004, L 335, s. 8).

⁴ Konventionen af 1971 om psykotrope stoffer, undertegnet i Wien den 21.2.1971 (United Nations Treaty Series, bind 1019, nr. 14956).

⁵ Enkeltkonventionen af 1961 om narkotiske midler, undertegnet i New York den 30.3.1961, ændret ved protokol af 1972 (United Nations Treaty Series, bind 520, nr. 7515).